

การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการ
เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

A Study of the Condition, Problems and Solutions of Academic
Administration on Enhancing the Student Desired Characteristics
of Schools under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary
Educational Service Areas 1.

ฐิตารีย์ กุลวงศ์คณเศศ¹, ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง²
Thitaree Kunwongkaneat¹, Watcharaphat Techawattanasiridamrong, Ed.D.²
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Author for Correspondence: Email: preem_naka@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และ 3) แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามประเด็นสำคัญ มีดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 8 แนวทาง 2) ด้านการ

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

จัดการเรียน การสอน ประกอบด้วย 9 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย 8 แนวทาง 4) ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 10 แนวทาง 5) ด้านการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 12 แนวทาง 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 7 แนวทาง และ 7) ด้านการวัดผลประเมินผล ประกอบด้วย 7 แนวทาง

คำสำคัญ : สภาพ, ปัญหา, แนวทางแก้ไขปัญหา, คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

Received:20/06/62, Revised:03/07/62, Accepted:15/07/62

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the condition of academic administration on enhancing the student desired characteristics of schools. 2) study the problems of academic administration on enhancing the student desired characteristics of schools. and 3) introduce the solutions as a guideline for academic administration on enhancing the student desired characteristics of schools under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 1. The samples consisted of 115 school administrators and acting-administrators. The research instrument was a questionnaire with five rating scale. The reliability of the questionnaire was .99. Statistics used in research analysis included frequency, percentage and standard deviation.

The findings are indicated as follows: 1)As a whole, the condition of academic administration on enhancing the student desired characteristics of schools was at a high level. When considering each aspect, the operation was at a high level for all aspects. 2)As a whole, the problems of academic administration on enhancing the student desired characteristics of schools were at a moderate level. When considering each aspect, the problem was at a moderate level for all aspects. and 3) The key solutions for the academic administration on enhancing the student desired characteristics of schools under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 1 were introduced as follows: 1) Curriculum development consisting of 8 approaches, 2) Teaching and learning management consisting of 9 approaches, 3) Educational technology development and utilization consisting of 8

approaches, 4) Learning resource development consisting of 10 approaches, 5) Educational supervision consisting of 12 approaches, 6) Research for educational quality improvement consisting of 7 approaches, and 7) Measurement and evaluation consisting of 7 approaches.

Keywords: Condition, Desired Characteristics of Students, Problem.

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบันอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการแข่งขันสูง ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก ซึ่งได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จากปัญหา และสภาพของวิกฤตการณ์ ในปัจจุบันเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่า ในสภาวะแบบนี้ สังคมไทยควรมีการปรับตัว เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีสันติสุข สามารถเอาชนะวิกฤตการณ์ทางด้านต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2558: 1) กล่าวว่าความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านธรรมชาติ และวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ระบบข้อมูลข่าวสารที่แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทั่วทุกส่วนของโลกมีอิทธิพลสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์ และการแพทย์ สังคมของมนุษย์เริ่มมีความเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงนั้นสมาชิกในสังคมต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลก สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ทุกคนอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย และมีความสุขนั้น จะต้องมีการพัฒนาการศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวม

ทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การ กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบ อาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้อง กับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2559, หน้า 65-74) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลที่มุ่งหวังให้คนไทยมี คุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งตอบสนอง การพัฒนาด้านคุณภาพ และด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง จะเห็นได้ว่าการศึกษามุ่งเน้น ให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้ ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรมที่ดี และเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมที่มี การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล และประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ (รุ่งชัชดา พร เวหะชาติ, 2550: 28) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจรรยา แก้วเอี่ยม (2557:6) ได้กล่าวว่าการบริหาร งานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่น ชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็น หัวใจ เป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจ และตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุง ตนเอง รู้ และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันต่อการจัดการ ศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะ นำซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลัก ของสถาน ศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียน เป็นตัวกำหนดปริมาณงานสถานศึกษา การจัดสรร ทรัพยากรให้แก่โรงเรียน คุณภาพของโรงเรียน และเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เพื่อให้พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคนอย่างเด็ก คักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ได้กำหนด ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตาม หลักสูตร ไว้ 8 ประการ ได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้

(5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย (8) มีจิตสาธารณะ นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามบริบทของสถานศึกษา และจุดเน้นของตนเอง คุณลักษณะอันพึงประสงค์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ติดตัวนักเรียนออกไป เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับเพื่อเป็นพื้นฐานสู่การเป็นเยาวชน และพลเมืองที่ดีของชุมชน และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 7)

จากผลการสังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2560 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าโดยรวม มาตรฐานที่ 1 คุณภาพนักเรียน ตัวบ่งชี้ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีผลประเมินระดับคุณภาพ 3 อยู่ในระดับดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2560: 5)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นผลมาจากบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ให้อยู่ในระดับดีเยี่ยม เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของนักเรียน และเพื่อวางแผนในการยกระดับการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 181 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 125 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1967 : 886) ที่ความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานวิชาการ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การจัดการเรียนการสอน 3. การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 4. การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ 5. การนิเทศการศึกษา 6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7. การวัดผลประเมินผล

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

3. แนวทางการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เพศ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 แบบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประยุกต์ตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert) ทั้งหมด 70 ข้อ ประกอบด้วย 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 12 ข้อ 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ 3. การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

จำนวน 11 ข้อ 4. ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ จำนวน 9 ข้อ 5. การนิเทศการศึกษา จำนวน 10 ข้อ 6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ข้อ 7. การวัดผล และประเมินผลข้อ 11 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index objective congruence: IOC) พบว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ระดับสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นที่ 2 เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ซึ่งผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล เพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และบันทึกเสียงสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 18 มีนาคม 2562 - วันที่ 21 มีนาคม 2562 รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลแล้วสรุป

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ตามประเด็นสำคัญ มีดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 8 แนวทาง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 9 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย 8 แนวทาง 4) ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 10 แนวทาง 5) ด้านการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 12 แนวทาง 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 7 แนวทาง และ 7) ด้านการวัดผลประเมินผล ประกอบด้วย 7 แนวทาง

อภิปรายผล

1. สภาพการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรภรณ์ อรินธนพล (2552, หน้า 161) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติพงษ์ กาดิวงศ์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 หนองคาย และหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝันตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม และรายด้าน

ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการพื้นที่ สีเขียว สิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง และอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อยู่ในแต่ละวิชา และมีการดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนในทุกระดับชั้นเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

2. ปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุษบา ศรีสร้อย (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาสกนนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกนนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของตรีโชค กางกั้น (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการที่ดี และมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้มี

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเห็นได้จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนที่มีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อย่างไรก็ตาม สถานศึกษายังพบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณภาพ และปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการรวบรวมผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา และสถานศึกษาอื่น เป็นอันดับแรก และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ในปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานวิชาการตามแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเน้นเรื่องศักยภาพทางวิชาการเพื่อ ต่อยอดในการศึกษาที่ระดับสูงขึ้นไปของนักเรียนมากกว่าการมุ่งเน้นนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงเป็นหลัก ส่วนปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังขาดระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมผลงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องใช้งบประมาณ และผู้

เชี่ยวชาญในการวางระบบจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานที่นำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางแก้ไขปัญหา คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมสาระ เนื้อหา เหมาะสมกับนักเรียน ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์ พัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้ครูในสถานศึกษา

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางแก้ไขปัญหา คือ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดในการแก้ปัญหา จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของนักเรียน วิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนรายบุคคล และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจ

3.3 ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีแนวทางแก้ไขปัญหา คือ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมในการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สสำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และจัดหาจัดซื้อตามความต้องการนิเทศกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพัฒนาครูผู้นิเทศการเรียนการสอนเพื่อประสิทธิภาพของงานนิเทศ และให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

3.4 ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางแก้ไขปัญหา คือ จัดให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

3.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางแก้ไขปัญหา คือ จัดทำแผนงานปฏิบัติการนิเทศทางวิชาการโดยผู้บริหารเป็นผู้ควบคุมดูแลอยู่ห่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูนิเทศกันเอง มีการนิเทศอย่างต่อเนื่องทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ เพื่อปรับปรุง และพัฒนา ประสานงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศและส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และนำเสนอผู้อำนวยการอย่างสม่ำเสมอ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และรวบรวมผลการวิจัยในชั้นเรียน เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับกลุ่มเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา และจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ และผลการวิจัย

3.7 ด้านการวัดผลประเมินผล มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และจัดทำงานทะเบียนอย่างเป็นระบบ จัดประชุมชี้แจงให้ครูผู้สอน และคณะกรรมการอนุมติผลการเรียน และเทียบโอนผลการเรียน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธี และขั้นตอนการวัด และประเมินผลและติดตาม กำกับ ดูแล การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแผนการเรียนรู้ที่ได้จากวิเคราะห์ ไปใช้บริหารจัดการหลักสูตรอย่างเหมาะสมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีนโยบาย และแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณภาพเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการสอนของครู และเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมเรื่องการนิเทศภายในทั้งโดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงครูผู้สอนด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการรวบรวมผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา และสถานศึกษาอื่นโดยการวางแผนร่วมกันเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของทุกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการแก้ปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)**. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด: หน้า 7.
- จรรณี เก้าเอี้ยน. (2557). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์: หน้า 6.
- จิตติพงษ์ กาดิวังศ์. (2553). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี หนองคาย และหนองบัวลำภู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ตรีโชค กางกั้น. (2552). **สภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลิขบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุชา ศรีสร้อย. (2551). **สภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาสกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วราภรณ์ อริยธนพล. (2552). **การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). **การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ ฯ : เทคนิคพริ้นติ้ง : หน้า 1.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ: หน้า 65-74.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (2561). รายงานการประเมินตนเอง
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. พระนครศรีอยุธยา :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา : ภาควิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยทักษิณ: หน้า 28.
- Cronbach, L.J. (1970). *Essentials of psychological test* (5 th ed.). New York : Harper
Collins.
- Yamane,T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York : Harper
and Row: p. 886.